

Rinktinės diena Kaune

Srž. Ramūnas KEMEŽYS

Dariaus ir Girėno rinktinė

Kovo 22 dieną Kauno karininkų ramovėje Dariaus ir Girėno rinktinės kariai paminėjo rinktinės dieną.

Renginys prasidėjo šventiniu minėjimu ramovės mažojoje salėje. Kariai atidavė pagarbą rinktinės vėliavai, kuri buvo įnešta iš Vytauto menės. Tai suteikė ypatingo didingumo.

Pranešėjas susirinkusiems priminė rinktinės istorijos akimirkas, kurių būta tikrai nepamirštamų, įsimintinų, svarbių ne tik Kauno rinktinėi, Savanorių pajėgoms, bet ir mūsų valstybei.

Per dvidešimt dvejus metus rinktinės metraštyje įrašyta nemažai svarbių datų. Reikšminga rinktinėi 1990 metų kovo 11-oji, kai buvo paskelbtas Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo aktas, taip pat ir 1990 metų kovo 22 diena, kai Kauno Sąjūdis paskelbė savanorių registraciją. Tą pačią 1990 m. kovo 22 dieną pirmiesiems Kauno savanoriams skirta ir pirmoji užduotis – ginti Spaudos rūmus Vilniuje. Įrašyta į metraščių ir 1990 metų lapkričio 23 diena, kai vilkėdami pirmosiomis lietuviškomis uniformo-

Rinktinės vadas plk. lt. Leonas Lukoševičius apdovanojimą įteikia srž. Mantui Revzinui

Kpt. Tomo Piličiausko nuotrauka

mis Kauno savanoriai prisiekė tarnauti Lietuvos valstybei, kai buvo pašventinta rinktinės vėliava.

Daugiau kaip dviejų dešimtmečių istorijoje – daugybė įvykių ir pasiekimų. Nuo pirmųjų

Vilniuje vykusių Savanorių pajėgų žaidynių 1991 m., kai Kauno savanoriai tapo pirmaisiais žaidynių čempionais, o iškovota nugalėtojų taurė ir šiandien mena tuos laikus, kai jaunimas tryško patriotiškumu, entuziaz-

mu ir tikėjo tuo, ką darė, iki jubiliejinių žaidynių 1995, 2005 ir 2010 metais, kurias teko organizuoti Kauno rinktinėi.

Nuo pirmosios misijos 1994 metais, į kurią išvyko trys rinktinės kariai, tuo metu dėvėdami

mėlynąsias beretes, iki nuolatinio dalyvavimo misijose Kosove, Bosnijoje ir Hercegovinoje, Afganistane ir kituose pasaulio kraštuose.

Nuo svarbių valstybinių objektų apsaugos iki jų perdavimo Viešojo saugumo tarnybai ir rinktinės apsaugos padalinių išformavimo.

Minėjimo metu rinktinės vadas plk. lt. Leonas Lukoševičius sakė: „Jau taip sutapo, kad mūsų rinktinė buvo įvykių smaigalyje atkuriant Lietuvos valstybę. Galbūt dotos nėra tiek svarbios, svarbu yra žmonės, savanoriai, darę šiuos darbus. Linkiu visiems stiprybės, ištvėrmės, tarpusavio bendradarbiavimo ir supratimo. Visuomet ieškokite kompromiso tarpusavyje – taip mes pasieksime geresnio rezultato tarnaudami Tėvynės labui.“ Po šių sveikinimo žodžių vadas įteikė pasižymėjusiems rinktinės kariams padėkos raštus, o į kitą dalinį perkeliama karininkui kpt. Valentinui Bušauskui – Savanorių pajėgų monetą.

Rinktinės karius pasveikinti atvyko Kauno įgulos kapelionas kpt. Tomas Karklys, Lietuvos savanorių kūrėjų sąjungos Kauno skyriaus pirmininkė Aušra Jurevičiūtė, savanoris kūrėjas ats. mjr. Gediminas Reutas, tarnavęs rinktinėje su pirmaisiais savanoriais.

Rinktinės diena paminėti skirtas renginys baigėsi mišiomis Kauno įgulos bažnyčioje. Mišias aukojo įgulos kapelionas kpt. Tomas Karklys.

Žvalgų savanorių kursas

Eil. Vilius DŽIAVEČKA

„Savanorio“ korespondentas

Šiomet Sausumos pajėgų Juozo Lukšos mokymo centre baigėsi pirmasis žvalgų kursas, kurį sėkmingai baigė 7 kariai savanoriai iš Didžiosios Kovos, Dariaus ir Girėno bei Prisikėlimo rinktinių. Tai pirmasis dešim-

ties dienų trukmės kursas, parengtas specialiai kariams savanoriams. Žvalgų kurso metu kariai įtvirtino topografijos, patuliavimo, stebėjimo ir analizavimo įgūdžius bei įvairių pagalbinių priemonių naudojimą žvalgybos metu. Teorinius užsiėmimus keitė specialios užduotys poligone.

– Šiame kurse siekėme suvienodinti visų Lietuvos kariuomenės žvalgų rengimą, kad ateityje, rengiant bendras pratybas, visi turėtų vienodas bazines žinias ir taktikos įgūdžius. Dabar tai tobulinti kariai gali savo rinktinėse pratybų metu arba dalyvaudami 9 savaičių trukmės Patrulio kurse, – sakė Sausumos pajėgų Juozo Lukšos mokymo

centro žvalgybos kursų viršininkas mjr. Saulius Valadka. Pasak majoro, darbas su nedidelėmis kursų dalyvių grupėmis garantuoja kokybiškesnius užsiėmimus ir galimybę daugiau dėmesio skirti kiekvienam kurse dalyvaujančiam kariui.

Žvalgybos kurso instruktorius vyr. srž. Algirdas Kuckailis atkreipė dėmesį į karių pasirėngimą ir norą daug mokytis bei dirbti:

– Galiu teigti, kad karių savanorių motyvacija yra didesnė. Tikra teisybė, kad skirtumas tarp jų ir profesinės karo tarnybos karių – yra. Žvalgų kursas savanoriams trumpesnis, bet noras jame dalyvauti ir įveikti sunkumus – didesnis, galbūt jis sumažėtų, jei išbandymai užsitęstų iki 9 savaičių... Kurse dalyvavę kariai savanoriai nėra paprasti pėstininkai – savo daliniuose, jei tarnauja žvalgybos būriuose, jau yra perėję atrankas, kursas, taip pat dalyvavę bendrose pratybose su kolegomis iš „Geležinio Vilko“ brigados ir t.t. Tai pliusai, tačiau yra ir minusų – atvykusiems kariams akivaizdžiai trūko mažų padalinių taktikos žinių. Savo ruožtu mes savanoriams kaip tik akcentavome tas taktines situacijas, su kuriomis jie dar nebuvo susidūrę anksčiau. Šias situacijas modeliavome praktinių užduočių metu, kad savanorių žvalgai iš-

mokytų veikti ir vėliau galėtų naujas žinias pritaikyti, kai jų nenumaldomai reikės. Jie pas mus praėjo supaprastintą patrulio kursą, ir su daugeliu dalykų susipažino teoriškai, kadangi viską įgyvendinti praktiškai – tiesiog fiziškai nebuvo galimybių. Kursas, žvalgų profesionalų supratimu, buvo daugiau pažintinis, bet nelenavas. Mokėmės atpažinti techniką, kariams buvo priminti kitų disciplinų pagrindai, ir žmonės iš mokymo centro išvažiavo tiksliai žinodami, kuria kryptimi reikia tobulintis. Kurse jiems nebuvo galimybių visko išbandyti, bet suvienodinti Sausumos pajėgų žvalgų rengimą brigadoje ir Savanorių pajėgose ateityje – būtina. Žinoma, būtų labai gerai, kad patrulio kursą pereitų visi žvalgai, tačiau savanoriai to padaryti negali dėl įvairių priežasčių. 9 savaičių kursas jiems, kaip žvalgams, būtų žymiai naudingesnis, kariai gautų daugiau žinių. O toliau – tarnyba rinktinės žvalgų būryje. Apskritai, susiformavusi žvalgų komanda dalinyje turėtų gyvuoti ne vienerius metus.

Nukelta į 2 psl.

ISSN 2029-8439

9 772029 843005

Kursai baigti

Laimio Bratiko nuotrauka

Žvalgų savanorių kursas

Atkelta iš 1 psl.

Visi jie per tą laiką įgytų specialų parengimą, baigtų specialybės kursus, vėliau kiekvienas komandoje dirbtų savo pareigose – kažkas vykdytų sprogdintojo, kažkas ryšininko pareigas ir visi, reikalui esant, sutartinai. Šįkart pas mus atvykę savanoriai buvo iš skirtingų dalinių, todėl pradėti dirbti vienoje komandoje jiems buvo tikras išbandymas, kadangi nė vienas nežinojo kokios yra bendražygių charakterio savybės ir fizinės galimybės. Mano manymu, įtemptame kurse tai yra pliusas – arba dar vienas išbandymas, kurį kurso dalyviai turėjo įveikti. Norint būti geru žvalgu reikia tvirto charakterio, taip pat didelio noro juo būti, labai gero fizinio pasirengimo ir sugebėjimo dirbti komandoje. O tai ko nepavyko padaryti kursuose, neatsižvelgus į instruktorių patarimus, nepavyks įgyvendinti ir pratybose su savo daliniu. Iš savo klaidų, netgi neigiamos patirties, reikia mokytis.

Anot ats. vyr. lt. Šarūno Daujočio iš Didžiosios Kovos rinktinės, į šį kursą komanduoto instruktoriumi, toks sutrumpintas žvalgų kursas išties yra teisingas gero žvalgo pradžiamokslis:

– Dešimties dienų kursas netruko įsibėgėti. Išmokta ir įtvirtinta aibė bazinių dalykų, tai ką gerai turi mokėti vykdyti žvalgas – patruliavimo, persikėlimo su virve ir t.t. Žinoma, visiems žvalgams būtų naudingiausia dalyvauti patrulio kurse. Gaila, kol kas nėra sistemos, kuria vadovaujantis kariai savanoriai būtų siunčiami į šį kursą, nors, tikiuosi, ateityje ji atsiras.

Didžiosios Kovos rinktinės žvalgai eil. Ervinas Baubinas ir vyr. eil. Andrius Petkus

Laimio Bratiko nuotrauka

Būtų gerai, kad visi Sausumos pajėgų kariai vadovautųsi viena metodine medžiaga, o ne atskirais britų ar amerikiečių žvalgų taktikos elementais... Juolab mokymo centro žvalgybos kursuose dirba puikūs instruktoriai, kurie yra labai patyrę savo srityje ir pasikaustę tiek teorijoje, tiek praktikoje, todėl labai norėtųsi, kad visi Sausumos pajėgų žvalgai čia gautų vienodą parengimą. Gerų precedentų šioje srityje jau yra – dabar savanorių žvalgų komanda mokėsi sutrumpintame kurse, anksčiau yra baigusiu netgi pilną patrulio kursą karių savanorių iš Dainavos ir Didžiosios Kovos rinktinė. Ne visi iš jų turi teisę nešioti „Patrulio“ antsiuvą, bet kurso baigimo diplomus gavo ne vienas. Manau, kiekviena rinktinė galėtų didžiuotis ir branginti tokius karius, kurie žvalgų mokykloje perėjo ugnį ir vandenį. Viskas dabar priklauso nuo vadų sprendimo, leisti norintiems

kariams savanoriams dalyvauti patrulio kurse, ar ne. Kartą taip jau buvo padaryta.

Šiandieniniai mūsų žvalgai, kaip ir būna realiomis sąlygomis, antroje kursų pusėje išsimiegoti neturėjo kada, nors šįkart specialiai savanoriams parengto kurso tikslas nebuvo išsekinti, o tik supažindinti ir išmokyti juos dar nežinomų dalykų. Man pačiam teko vesti keletą užsiėmimų, lydėti patrulį, kai mūsų kariai infiltravosi į savo rajoną. Tai buvo viena pirmųjų jų praktinių užduočių – vyrai gerai sušlapo pelkėse, bet darbą atliko gana gerai. Žvalgams, ką puikiai atspindi jų vardas, be visų geram kariui būtinų savybių reikalingas ir išvalgumas. Žvalgas vietovėje turi matyti daugiau nei bet kuris kitas žmogus. Pavyzdžiui, sugebėti iš akies apskaičiuoti reikiamus atstumus, žinoti, kaip įveikti visas pastebėtas kliūtis, reikalui esant atsitraukti, bet tai tik pumpurėliai...

Pasak žvalgų kursą baigusio savanorio iš Didžiosios Kovos rinktinės eil. Ervino Baubino, nepaisant sunkumų jis galėtų trukti ilgiau:

– Manau, kad būtent žvalgų kurse reikalingas truputį ilgesnis laikotarpis viską įsisavinti. Tarkim, aktyvioji fazė galėjo būti ilgesnė. Kurso pabaigoje, išgirdę tokias mūsų diskusijas, instruktoriai replikavo, kad tiems, kuriems dar maža, reiktų atvažiuoti į patrulio kursą. Bet... tam kaip ir nėra galimybių. Būtų geriausia, jei egzistuotų kažkoks tarpinis variantas tarp šių kursų. Labai malonu dirbti su tokiais instruktoriais, kurie patys turi didelę patirtį tarnybos žvalgybos padaliniuose ir kiekvienam teorijos pavyzdžiui turi pastabų iš savo praktikos. Man asmeniškai daugiausia pastangų reikėjo reide, kur pasirodė sudėtinga koordinuoti tarpusavio veiksmus. Užduotys, kiek aš patyriau, darėsi lengvesnės, kuomet mūsų komanda pradėjo dirbti ne tik profesionaliau, bet ir vieningiau, kurso pabaigoje. Aš pritariu mūsų instruktorių nuomonei, kad žvalgai daugiau laiko turi praleisti lauke nei klasėje. Tada įgyjame praktinių įgūdžių ir grūdinamės fiziškai. Ir dabar miške buvo pakankamai šalta (naktimis), ir drėgna (dieną). Kai žmogus sušala ir pavargsta, jo būseną turi didelės įtakos ne tik užduočių atlikimo kokybei, bet ir motyvacijai. Reikėjo daugiau pastangų nusiteikti užduočiai, mokytis save nugalėti. Morale tokiais atvejais geriausiai pakeldavo šokoladukas iš sauso davinio. Žinoma, ir savitaiga. Matydamas artėjantį tikslą viską stengiausi atlikti gerai, nepaisydamas nuovargio, norėdamas garbingai pabaigti tai, ką pradėjęs. Iš savo patirties galiu pasakyti, kad kiekviename intensy-

viame kurse, mokymuose, galima praplėsti savo fizinį ir psichologinių galimybių ribas. Tai irgi skatina nebijoti išbandymų, o drąsiai juos pasitikti. Oro sąlygos neturėtų būti kliūtis jokiam kariui, tuo labiau žvalgui.

Vyr. eil. Andrius Petkus, „senas“ karys iš Didžiosios Kovos rinktinės taip pat baigė žvalgų kursą:

– Kurse viskam užteko laiko, nebent, sportininkų terminais šnekant, kiek pritrūko komandos „susižadimui“, o kitiems dalykams – žinių įsisavinimui, jo buvo pakankamai. Savanorių pajėgose tarnauju nuo 2007 metų. Mano nuomone, žvalgas kiekvienuose kursuose gauna kažką naujo, nepaisant to, kiek gerai pasirėngęs, ar daug kursų praėjęs iki tol. Viskas laikui bėgant keičiasi, tobulėja, atsiranda naujos informacijos, kurią reikia įsisavinti. Sunkiausia, kaip ir tikėjaisi, šiam kurse buvo aktyvioji fazė, kai kelios užduotys buvo gautos vienu metu, o jų planavimui, iki išeinant vykdyti, duota ne para laiko, o valanda – dvi. Tada svarbiausias vado uždavinys gerai sustyguoti ne tik užduoties detales, bet ir pačią komandą, nes tik tada galima tikėtis gerų rezultatų. Be praktinių žinių kiekvienam kariui taip pat būtinas psichologinis pasirengimas konkrečiai užduočiai. Žinodamas ką teks atlikti, ir viską iš anksto apgalvojęs, žvalgas užduotį atliks geriau nei bet kuris kitas karys. Aišku, pradžioje reikėjo laiko, kad mes – kurse dalyvaujantys kariai savanoriai, kaip žvalgų komanda veiktume kartu. Reikėjo savyje rasti jėgų kai šalta, drėgna ir esi pavargęs, bet užduotį atlikti privalai.

Norintiems veiklos netrūksta

Gr. Regina KAVOLIŪNAITĖ

Vyčio rinktinės 504 kuopa

Pracitų metų pabaiga ir šių metų pradžia mums 504 kuopos kariams savanoriams buvo pilna įvairių renginių. Jau beveik metai, kai mūsų kuopai ėmė vadovauti kpt. Borisas Gembickis. Pats būdamas neįtikėtinai veiklus, nuosekliai siekiantis užsibrėžtų tikslų, į kuopos gyvenimą įnešė daug naujų idėjų ir veiklos. Jo paskatinti, nors šiais metais dar ir ne gausiai, bet jau dalyvavome Sausio 13-osios dienos aukoms atminti skirtame bėgime Vilniuje „Gyvybės ir mirties keliu“.

Kuopos gretas papildė daug naujų jaunų karių. Džiaugiamės jų energingumu, noru dalyvauti tiek

užsiėmimuose, tiek šventėse, tiek kitokiuose renginiuose. Vado iniciatyva mūsų kuopos kariai aplankė beveik visas Kupiškio rajone esančias vidurines ir pagrindines mokyklas, gimnaziją, Kupiškio verslo ir technologijos mokyklą. Susitikimų metu supažindinome su Lietuvos kariuomenės ginkluote, KASP veikla, savanorių kasdienybe ir šventėmis. Didžiausio susidomėjimo be abejo sulaukė ginklų ekspozicija, prie kurios verždavosi net ir pradinukai. Dažnas paklaustas, ar norėtų tapti kariu, užtikrintai linkėjo galva, vyresni domėjosi priėmimo į mūsų kuopą reikalavimais ir galimybėmis. Manome, kad jau po poros metų sulauksime pirmųjų rezultatų. Kadangi savanorių skaičiumi kol kas nesame gausi kuopa, tiki-

mės, kad mūsų gretas papildys ne viena dešimtis jaunuolių.

Jau tradicija tampa kiekvienais metais rengiamos poledinės žūklės varžybos. Mūsų kuopos savanoriai ir šiais metais liko ištikimi gražiai idėjai. Dideliais ir gausiais laimikiais pasigirti negalėjome, bet visiems labai patiko išvirta žuvis. Artėja vasara, o su ja ir dar viena mūsų kuopos intendanto vyr. srž. Dainiaus Meškauskio puoselėjama tradicija – žygis aplink Kupiškio marias. Kasmet norinčių dalyvauti atsiranda vis daugiau. Kasmet keičiame žygio būdą: maršrutą įveikiname pėsčiomis, o pernai dviračiais.

Susirinkę į užsiėmimus, vieni kitus skatiname pagalvoti ir pasiūlyti kuo daugiau naujų minčių bei idėjų, ką galėtume nuveikti kartu. Vienas paskutinių siūlymų – iki vasaros sudaryti komandą ir dalyvauti Kupiškio mariose rengiamose irklavimo varžybose.

Kaip ir visiems, mūsų kuopai labai svarbios Lietuvos valstybės šventės – Vasario 16-oji, Kovo 11-oji.

Tai gi sričių, kur kiekvienas galėtų nuveikti ką nors naudingo ir įdomaus, nestinga. Tereikia truputėlio noro, nepagailėti laisvalaikio ir tarnyba mūsų kuopoje bus turininga ir įdomi. Skatinu visus, vis dar abejojančius ar nežinančius kuo užsimiti, įsitraukti į kuopos veiklą. Patikėkite, tai puikus būdas pabėgti nuo monotoniškos, susirasti draugų ar paspręsti gerai praleisti laiką.

Susitikimas su dekanu

Rinktinės vado plk. lt. Leono Lukoševičiaus pokalbis su fakulteto dekanu doc. Sauliumi Greičiumi

Autoriaus nuotrauka

Srž. Ramūnas KEMEŽYS

Dariaus ir Girėno rinktinė

Kovo 27 d. Dariaus ir Girėno rinktinės vadas plk. lt. Leonas Lukoševičius susitiko su Mykolo Riomerio universiteto Viešojo saugumo fakulteto dekanu doc. dr. Sauliumi Greičiumi. Šiuo metu fakultete studijuoja apie 30 rinktinės karių savanorių, todėl yra apie ką pasikalbėti.

– Galbūt daugelis studijuojančių Riomerio universitete savo profesinę ateitį sieja su teisėsaugos sritimi, bet studijų metu susipažįsta ir su karyba bei krašto gynyba. Tai tikrai pagirtina ir malonu, kad fakulteto vadovybė sudaro geras sąlygas studentams dalyvauti mūsų karinėse pratybose. O kol yra besidominčių tokia galimybė – tarnyba Krašto apsaugos savanorių pajėgose, bendradarbiavi-

mą su šia aukštąja mokykla norisi tęsti ir ieškoti naujų būdų, – sakė rinktinės vadas plk. lt. L. Lukoševičius.

Susitikimo metu rinktinės vadas su M. Riomerio universiteto Viešojo saugumo fakulteto dekanu aptarė studentų veiklą studijų metu ir tarnybą Krašto apsaugos savanorių pajėgose, pasidalinta mintimis dėl bendrų projektų organizuojant sportinius renginius bei rengiant rezervo karininkus.

Rinktinės vadas įteikė Krašto apsaugos savanorių pajėgų monetą Viešojo saugumo fakulteto dekanui bei padėkojo už geranoriškumą ir tarpusavio supratimą, sudarant sąlygas kariams savanoriams dalyvauti rinktinės veikloje.

Dekanas pažadėjo kviešti rinktinės karius dalyvauti fakulteto organizuojamose pasieniečių žaidynėse, kurios planuojamos birželio mėnesį.

Kupiškio savanoriai. Priekyje – kuopos vadas kpt. Borisas Gembickis

Autorės nuotrauka

Pasikeitė vyr. puskarininkiai

Ats. srž. mjr. Algimantas Armonas ir Laima Armonienė su kariuomenės vyriausiuoju puskarininkiu srž. mjr. Arūnu Birbalu ir naujuoju Sausumos pajėgų vyriausiuoju puskarininkiu srž. mjr. Osvaidu Žurausku

Autoriaus nuotrauka

Eil. Vilius DŽIAVEČKA

„Savanas“ korespondentas

Balandžio 11 d. Sausumos pajėgų vadovybės štabe įvyko ceremonija, kurios metu Sausumos pajėgų vyriausiojo puskarininkio pareigas iš į atsargą išėjusio srž. mjr. Algimanto Armono perėmė srž. mjr. Osvaldas Žurauskas. Ceremonijoje dalyvavo Sausumos pajėgų vadovybė, visų kariuomenės dalinių vyriausieji puskarininkiai, karių artimieji ir buvę kolegos.

Sausumos pajėgų vadas gen. mjr. Vytautas Žukas naujam pajėgų vyr. puskarininkiu įteikė šios pareigybės valdžios regalią. Tai 17–19 amžiuje naudota trumpakotė ietis su plačiu antgaliu. Iš pradžių buvo naudojama vykdyti kovinius veiksmus, o vėliau tapo simboliniu puskarininkio ginklu perduodant komandas – signalus mūšio lauke ar rikiuotėje.

– Seržantai tai Lietuvos kariuomenę sucementuojanti puskarininkių grandis, atsiradusi pas mus prieš daugiau nei dešimt metų. Seržantų mūsų kariuomenėje dabar yra daugiausia. Seržantai majorai, savo ruožtu, atsako ne tik už tvarką savo korpuse, bet ir už kariuomenės aukščiausių vadų duotų sumanymų įgyvendinimą. Jie atsako už tvarką, už drausmę ir yra pavyzdys kitiems kariams, ne tik tarnyboje, bet ir asmeniniame gyvenime. Tai yra

labai svarbi pareigybė. Todėl noriu padėkoti į atsargą išeinančiam Sausumos pajėgų vyriausiajam puskarininkiu srž. mjr. Algimantui Armonui. Tai žmogus, tarnybą kariuomenėje pradėjęs sunkiausiais Lietuvai laikais ir šiai tarnybai atidavęs pusę savo gyvenimo metų. Visą laiką, eidamas įvairiausiais pareigas, puskarininkis tarnavo pavyzdžiai ir garbingai, todėl jam tolesniame gyvenime linkiu didžiausios sėkmės. Ir dar kartą noriu pasakyti, kad kariai niekada neišeina į atsargą, o išeina tam, kad toliau kovotų. Tikiuosi jūs ir toliau tarnausite Tėvynei, aktyviai dalyvaudamas visuomeninėje veikloje. Taip pat norėčiau pasveikinti naująjį Sausumos pajėgų vyr. puskarininkį ir pažymėti, kad tai vienos garbingiausių pareigų, kokios gali būti Lietuvos kariuomenėje. Sausumos pajėgos yra didžiausia kariuomenės dalis, susidurianti su didžiausiais išbandymais, privalanti visada būti pasirengusi Lietuvos gynbai, jei tik to prireiktų. Apie šias pareigas, manau, svajoja ne vienas seržantas, – kalbėjo gen. mjr. V. Žukas.

– Gerbiamieji, nežinau, ar gerai, ar blogai aš tarnavau kariuomenėje, apie tai geriau gali kalbėti vadai. Elgiausi su savo kariais taip, kaip norėjau, kad jie su manimi elgtųsi. Tarnyboje per tiek metų būdavo ir geresnių ir blogesnių dienų. Tarnavau daugiau nei 20 metų su jumis petys petin ir blogu žodžiu kariuomenės ti-

krai neminėsiu. Noriu padėkoti visiems, su kuriais tarnavau, už tarnybą atiduotą laiką, ir žinoma, jums palinkėti geros kloties tolesnėje tarnyboje ir asmeniniame gyvenime, – sakė buvęs Sausumos pajėgų vyriausiasis puskarininkis srž. mjr. A. Armonas.

Naujasis Sausumos pajėgų puskarininkis srž. mjr. O. Žurauskas Lietuvos kariuomenėje tarnauja nuo 1992–ųjų. Karys tobulino žinias įvairiuose kariniuose kursuose Lietuvoje ir užsienyje. Iki paskyrimo Sausumos pajėgų vyriausiuoju puskarininkiu, jis tarnavo Algirdo mechanizuotame pėstininkų batalione, 2005 – 2011 m. vykdė „Geležinio Vilko“ brigados vyr. puskarininkio pareigas, nuo 2011 m. buvo skyriaus viršininku Stasio Raštikio kariuomenės mokykloje.

– Būsiu reiklus, ir vykdydamas Sausumos pajėgų vyriausiojo puskarininkio pareigas, sieksiu aukščiausių mūsų karių drausmės ir kovinio rengimo rezultatų. Dėsiu visas pastangas eilinių karių ir puskarininkių korpuso stiprinimui, – sakė naujasis Sausumos pajėgų vyriausiasis puskarininkis srž. mjr. O. Žurauskas.

Sausumos pajėgų vyriausiojo puskarininkio pareigybė įsteigta 2005 m. Pirmasis į šias pareigas pakirtas dabartinis Lietuvos kariuomenės vyriausias puskarininkis srž. mjr. Arūnas Birbalas. Nuo 2011 m. sausio 31 d. Sausumos pajėgų vyriausiuoju puskarininkiu paskirtas srž. mjr. Algimantas Armonas.

Pratybose dalyvavo 3 rinktinės kuopos

Ats. ltn. Aleksandras ŽURAVLIOVAS

Didžiosios Kovos rinktinė

Kovo 31 d. Pabradės poligone surengtos bendros Didžiosios Kovos rinktinės 801, 802 ir 803 kuopų kovinės pratybos, kuriose dalyvavo per 170 karių. Kariai savanoriai poligone tobulino kasmetinius šaudymo iš individualių ginklų, granatų mėtymo pratimus ir dalyvavo 8 kilometrų žygyje.

– Pratybose dalyvavo 3 rinktinės kuopos, kurios vykdė stiringas užduotis – nuo šaudymo iki granatų mėtymo. Permainingi orai karius grūdino, o organizatoriams nemažai rūpesčių kėlė kuopų užsiėmimų tvarkaraščio vykdymas. Tačiau viskas tvarkoje – pratybų tikslai pasiekti, – sakė pratybų vadovas ir 803 kuopos vadas kpt. Edvardas Mankus.

Po šaudymo pratybų vadovų instruktažo ir ginklų apžiūros, kariai pasikeisdami stojo į pozicijas ir šaudė iš asmeninių ginklų. Šaudymo pratybos kariams yra panašios į varžybas, nes kiekvienas karys individualiai nori pasirodyti pranašesnis už kitus.

– Kaip ir kiekvienais metais, dalyvaujant kuopos pratybose, pastebima, kad šaudymo pratybos domina daugelį karių savanorių. Tai lyg ir varžybos ir kiekvienas nori pasirodyti kuo geriau. Tiesa, jau kelinti metai iš eilės oro sąlygos šaudymo pratybų metu yra lyg keturi metų laikai vienu metu, o kovinę dviasią ar ūpą pakelia mintis, kad kariai turi būti pasirengę užduotis vykdyti bet kokiomis oro sąlygomis, – sakė 801 kuopos karys savanoris vyr. ltn. Kęstutis Gruodis.

Pasak karininko, atliekant įvairius šaudymo pratimus tobulinami šaulio įgūdžiai ir kaupiama patirtis.

– Ir profesinės karo tarnybos karys, ir karys savanoris privalo sugebėti greitai reaguoti į priešą pasirodymą ir taikliai šaudyti, kad nukautų ar sulaukytų priešą per savo ginklo šaudymo nuotolį arba artimajame mūšyje, – sakė vyr. ltn. K. Gruodis, – iš įvairių šaudymo padėčių, judant ir iš už priedangos, bet kokiomis sąlygomis. Visa tai kariai savanoriai galėjo pajusti šaudymo pratybų metu ir keičiantis oro sąlygomis. Kuriems prasčiau sekėsi šaudymo pratybose, tiems savo „akies taiklumą“ galės tobulinti ateityje.

Diena savanoriams nesibaigė vien tik šaudymu, reikėjo dar ir granatats mėtyti. Pratybos užbaigtos 8 kilometrų žygiu.

Rinktinės kariai šaudykloje

Autoriaus nuotrauka

Ne dėl žvaigždučių

Srž. Kristina SMULKYTĖ

Prisikėlimo rinktinės 603 kuopa

Logistikos karininko kursas Jono Žemaičio karo akademijoje truko nuo paėjusių metų spalio iki šių metų kovo (t.y. 5 mėnesius). Studijos vyko nuotoliniu būdu: internete, prieigoje patalpinama medžiaga, užduotys. Bendravimas su instruktoriais taip pat internetu. Susumavus visas išvykas į akademiją – joje praleidome vieną mėnesį. Atvažiavus vykdavo praktiniai užsiėmimai, žinių ir įgūdžių formavimas, bei modulių atsiskaitymai, testai, savarankiškos bei grupinės užduotys ir pan.

Kursą pradėjo 15 karių savanorių, baigė 12. Pažymėjimai, liudijantys apie įgytą būrio vado kvali-

fikaciją, įteikti kovo 30 d. Taip pat visi baigusieji gavo ir būrio vado atmintines, kurios tikrai pasitarinaus tarnyboje. Tai kurso instruktorių dovana „kursantams“.

Kursas tikrai naudingas. Nors ir tarnauju devinti metai, tačiau tikrai buvo dalykų, su kuriais susidūriau pirma kartą būtent šiam kurse. Kursas, reikalaujantis daug asmeninio darbo – medžiagos daug, niekas nesėdėjo šalia ir nežiūrėjo mokaisi tu ar ne. Teoriškai mokslams kasdien buvo skiriama po 2 valandas, tačiau kas kiek mokėsi – niekas jau ir nesužinos.

Kursas kažkuo panašus į kitus panašaus pobūdžio kursus. Jo metu kai kuriems dalykams buvo skiriama tikrai nemažai laiko, o

kitiems tik savarankiškas pasirošimas ir atsiskaitymas iškart atvykus į akademiją. Manau, galėtų kursas būti ilgesnis, kad būtų

skiriama laiko išsamiau išnagrinėti visus klausimus, glaudžiai susijusius su būrio vado darbu.

Mokytiškas eju ne dėl karininko

žvaigždučių, o dėl žinių. Dėl tokio požiūrio turbūt ir kursas buvo įdomus ir naudingas. Realiai kiekvienas gavo tiek, kiek norėjo.

Kursai baigti ir būsimieji leitenantai nusifotografavo su KASP štabo viršininku plk. ltn. Ramūnu Baronu ir Karo akademijos viršininko pavaduotoju plk. ltn. Valerijumi Šereliu (pirmoje eilėje – trečias ir ketvirtas)

Kęstučio Dijoko nuotrauka

Šilutės savanoriai mokosi ginti Lietuvą

Simona PUŽAITĖ

„Šilutės naujienų“ korespondentė

Jei Lietuvai iškiltų reali grėsmė, šalį stotų ginti Lietuvos kariuomenė, o jos gretose ir kariai savanoriai. Su savanoriais – žmonėmis, aukojančiais savo laiką tam, kad mokytųsi ginti tėvynę – teko susitikti Armalėnuose, kur dislokuota KASP Žemaičių rinktinės 305 pėstininkų kuopa.

Kuopos vadas, kpt. Gediminas Lapinskas papasakojo apie svarbiausius kario savanorio bruožus, o patys savanoriai – apie patriotizmą, be skanduočių ar sarkastiškų gaidų balse.

Merginos verčia pasitempti

Šilutėje iš pradžių buvo batalionas, tačiau pasikeitus poreikiams beliko kuopa. Dabar jos sudėtis – apie 100 karių.

Kuopos vadas kpt. G. Lapinskas ir vado pavaduotojas vyr. ltn. Vidas Kaktavičius sako, kad vienas svarbiausių uždavinių – motyvuoti būsimus karius. Vadai vyksta į mokymo įstaigas ir agituoja jaunos žmones prisijungti prie savanorių. Visuomet atsiranda apie 5 jaunos, stiprius, iniciatyvius žmones, kurie susidomi.

Šiuo metu, iš 100 Armalėnuose tarnaujančių karių savanorių yra 10 merginų. Tai neblogai. G. Lapinskas pastebi, kad merginos tarp savanorių – vien plusai, nes įpareigoja vaikus pasitempti.

V. Kaktavičius priduria, kad apie moteris kariuomenėje nereikėtų susikurti stereotipo, tiesiog šių merginų kitoks būdas ir pomėgiai. Vado pavaduotojas pusiau rimtai, pusiau juokais sako, kad viena jų motyvacijų – susirasti vyrą. Tokių pavyzdžių, kai sutapus interesams, susikūrė šeimos, yra ne vienas ir ne du.

Kpt. Gediminui Lapinskui (pirmas iš kairės) karius savanorius mokyti padeda kiti instruktoriai.

Autorės nuotrauka

Kariniai mokymai per metus trunka 30 dienų. Parengti karį užtrunka 4 metus. Jei nori, paruoštas karys gali pretenduoti į profesinę karo tarnybą. Tokių būna kasmet. Atradę savo kelią, kai kurie jaunuoliai apsisprendžia stoti į Karo akademiją. Dauguma savanorių turi civilinius darbus, studijuoja ir gyvena įprastai, kaip ir visi.

Savanoriai ugdo patriotiškumą

Pastaruoju metu vis dažniau kalbama apie patriotizmą, tautiškumą, emigracijos žalą, o tuo pasinaudoja įvairūs radikalai, kuriems lietuvių tautos reikalai mažiausiai rūpi. Kuopos vadų manymu, patriotiškumas yra širdyje, o ne eisenose ir skandavime.

„Įvairios triukšmingos eisenos ir svastikos nieko bendro su patriotizmu ir tautiškumu neturi, tai tik bandymas supriešinti

visuomenę, o taip galima prieiti iki absurdiškų dalykų, kraštutinumų“, – kalbėjo V. Kaktavičius.

Kpt. G. Lapinskas mano, kad patriotizmą visuomenė dažnai supranta pirmiausia kaip palankią ekonominę situaciją. Jei jos nėra, nelieka ir patriotizmo, nusiviliama valstybe. Kariai pastebi, kad dabar žmonės daugiau mato, daugiau pastebi, todėl atsiranda daugiau dalykų, kuriais nusiviliama.

Buvo metas, kuomet karių savanorių gretos mažėjo ir dėl emigracijos, tačiau dabar vadai mato pozityvų dalyką – jaunimas grįžta ir yra nusiteikęs čia būti. „Tie, kas nori ir bando, visada randa galimybių – ar verslo, ar pomėgių“, – teigiamus dalykus vardija vado pavaduotojas.

„Mokant karius savanorius, akcentuojamos tradicijos, šventės, jie sužino, kas yra vėliava, istorija, žygdarbiai, ginant valstybę.

Savanoriai supranta – protėviai buvo šaunūs kariai, kurie mylėjo ir gynė tėvynę“, – sakė G. Lapinskas.

Vyriškumo mokykla

Pasak kuopos vado, jaunuoliai žino, kad dabar nėra privalomosios karo tarnybos, todėl dažnai atsiriboją ir net nesidomi tuo. Kitas nuo uniformos atgrasantis dalykas – vyrų, tarnavusių Rusijos kariuomenėje, papasakojimai apie tarnybos baisumus, žeminančius santykius tarp pačių kareivių ir kariuomenės.

Ar keičiasi negatyvus įvaizdis, priklauso nuo vadų ir jų sugebėjimo motyvuoti karius. G. Lapinskas neigia mitus ir sako, kad kariuomenė nuo senų laikų – vien tik privalumai, nes ugdo daug gerų savybių. „Tai – vyriškumo mokykla, užgrūdinanti jaunuolį. Ji formuoja atsakomybę, drąsą, pareigingumą, draugiškumą,

tvarkingumą. Galų gale, visi techniniai dalykai...“, – vardija kariuomenininkas.

Karius paruošti vadams padeda specialiai apmokyti instruktoriai. Ltn. Gintas Bernotas, gr. Rimantas Puodžiūnas, vyr. eil. Ovidijus Lazauskas sakė, kad iššūkis jiems patiems – sudominti karius, parengti įdomias pratybas. Rengimas priklauso ir nuo pačių žmonių, kaip jie supranta vienas kitą – kaip kolektyvinėje sporto šakoje.

Pasak instruktorių, būna ir tokių jaunuolių, kurie iki atėjimo į savanorius nebuvo matę ginklų, nemokeyjo naudotis kompasu.

Nori ginti tėvynę

Kodėl jūs čia? Ar tai nėra laiko gaišimas? Kariai savanoriai vienbalsiai tvirtino, kad taip kalbama tada, kai nepatinka kariškas gyvenimas.

„Mane patraukė aktyvi veikla ne uždaroje patalpoje, o lauke. Toliau – jau draugai“, – vardijo Šilutės pirmosios gimnazijos abiturientė eil. Kristina Pučkoriūtė. Prieš tapdama savanore mergina buvo jaunoji šaulė. Ji jau praėjo bazinį kario kursą, dabar mokosi kolektyvinio pasirėngimo, gali vykdyti užduotis.

Ketvirto kurso politikos mokslių studentė eil. Rima Lukošienė sakė, kad labiausiai jai patinka specialieji dalykai. „Noriu esant reikalui apginti tėvynę“, – neslėpė savanorė.

Kariai patikino, kad savanorių mokymuose jiems svarbiausias ne atlygis, o bendravimas su bendraminčiais, nuotykių, naujų patirčių, sportas gryname ore, kuris geriau už bet kokią sporto klubą.

Ne pirmas kartas Savanorių priesaika

Kpt. Vytautas VINICKAS

Dainavos rinktinės Štabo S5 skyriaus viršininkas

Balandžio 2–6 dienomis Kazlų Rūdų poligone vyko PAG–15 karių vertinamosios lauko taktikos pratybos „PAG–15 iššūkis“.

Šiose pratybose dalyvavo ir Dainavos rinktinės 101, 102, 103, 104, 105, 106, 108, 109 kuopų bei štabo aptarnavimo kuopos kariai, vadovaujami 101 kuopos vado pavaduotojo ltn. Vaido Žlabio.

Ltn. V. Žlabys po šių pratybų pasidalijo savo pastebėjimais:

– Visų pirma, labai džiaugiuosi, kad mūsų rinktinės kariams buvo suteikta galimybė dalyvauti pratybose su tarptautinei operacijai besiruošiančia PAG–15 pamaina. Kiekviena akimirka, praleista tokio pobūdžio pratybose, kariams suteikia žinių, atveria galimybę tobulėti, o svarbiausia – padeda įtvirtinti įgūdžius. Koordinuotas ir nuoseklus priešų veiksmų imitavimas lemia gerą padalinio pasirėngimą ir objektyvų vertinimą, kai į pratybas įsijungia ne tik kontaktuojanti karių grupė, bet ir sprendimus priimančiantys kariai, nes net menkiausias neteisingai priimtas sprendimas įtakoja veiksmus. Per keletą dienų, remian-

tis sukurta pratybų legenda, imitavime įvairias situacijas. Dauguma iš jų buvo sumodeliuota pagal iš tarptautinių operacijų grįžusių karių „išmoktas pamokas“. Rinktinės kariai imitavo vietinės saugumo pajėgas, sukilėlius, eilinius gyventojus, rengė pasalas bei riaušes. Įspūdžių išties buvo daug. Bet svarbiausia tai, jog PAG–15 karių pasirėngimas šiose pratybose buvo įvertintas teigiamai.

101 kuopos karės savanorės srž. Ingos Kilinskienės įspūdžiai grįžus iš pratybų:

– Pagrindines užduotis skirdavo pratybų vertintojai, mūsų tikslas – situacijas įgyvendinti kuo realiau. Oras nelepino, kitaip sakant buvo „tikras taktinis“, tačiau karių motyvacija išliko aukšta. Šios PAG–15 grupės priešų imitavimo pratybos mums suteikė nemažai patirties bei naudos, kadangi iš pratybose dalyvavusių karių buvo vos keletas, kuriems teko tarnauti Goro provincijoje. Visas mums paskirtas užduotis atlikome entuziastingai ir tikimės, kad PAG–15 kariams tai padės tarptautinės operacijos metu.

Tai jau ne pirmas rinktinės karių dalyvavimas tokio pobūdžio pratybose.

Rinktinės vėliavą bučiuoja j. eil. Valdas Voveraitis

Astos Kazlauskienės nuotrauka

Kpt. Vytautas VINICKAS

Dainavos rinktinės štabo S5 skyriaus viršininkas

Birutės bataliono rikiuotės aikštėje balandžio 14 dieną Lietuvai prisiekė dešimt Dainavos rinktinės savanorių, baigusią bazinį kario savanorio įgūdžių kursą Dragūnų mokomajame batali-

one. Pabučiuoti rinktinės vėliavą prisiekusių karių vardu buvo suteikta garbė j. eil. Valdui Voveraičiui, kuris pasižymėjo sumanumu, kariška drausme, puikiu karybos žinių įsisavinimu ir buvo pavyzdžiu kitiems kariams. Karius palaimino Alytaus įgulos kapelionas mjr. Saulius Kasmauskas. Rinktinės vadas plk. ltn. Rimantas

Jarmalavičius palinkėjo ištartus priesaikos žodžius prisiminti kiekviename žingsnyje ir atminti, jog prisiekus Lietuvai, karys turi jausti atsakomybę už garbingą kario vardą. Pastaraisiais metais kariai savanoriai, baigę bazinį kursą, prisiekdavo Dragūnų batalione. Priesaikos ceremonija rinktinėje šiemet vyko pirmąjį kartą.

Mums šita žemė – vienintelė

Ats. kpt. Vytautas VOVERIS

„Savanas“ redaktorius

Prieš gerą dešimtmetį vyko bendri Anykščių savanorių bataliono, rajono policijos ir šaulių kuopos mokymai, skirti teritorinei gynybai – savojo krašto, savų namų ir savų žmonių gynybai. Anykščių „jungtinės pajėgos“ pasirodė visai neblogai, toks bendradarbiavimas buvo naudingas, stiprino skirtingų struktūrų sąveiką ir tarpusavio pasitikėjimą. Į mokymus atvyko ir rajono meras Saulius Nefas, kurį domino viskas: kokie mokymų planai ir kaip sekėsi juos įgyvendinti, kokios žmonių nuotaikos, ginkluotė, uniformos, aprūpinimas, maitinimas. Vieni savanoriai sakė: „Mūsų meras“, kiti: „Mūsų mokytojas“, nes Saulius Nefas ir yra pirmiausia mokytojas, pedagogas. Baigęs vadovauti rajonui, vėl grįžo mokytojauti, apsigynė daktaro disertaciją, šiuo metu – Mykolo Riomerio universiteto docentas.

Mokytojai Dangira ir Saulius Nefai užaugino gražią ir gausią lietuvišką šeimą – penki vaikai, ir nė vienas neišbėgo iš Lietuvos, savus gyvenimus sėkmingai kuria čia, tėvų žemėje. Gintarė mokytojauja Vilniaus Žvėryno gimnazijoje ir dirba ES parlamento narės Rugilės Morkūnaitės padėjėja, Gediminas ir Rūta – studentai, jaunėlė Eglė dar mokosi Anykščių Antano Baranausko vidurinėje mokykloje.

Šią mokyklą baigė ir Mindaugas, su kuriuo susipažinau prieš septynerius metus moksleivių konkurse „Ką žinai apie Lietuvos kariuomenę“. Mindaugas žinojo labai daug ir kai kitais metais vėl pateko į finalą, nei plk. lt. dr. Gintautas Surgailis, nei kiti vertinimo komisijos nariai nedvejojo, kad jis ir nugalės. Nenugalėjo, nors išsitraukė visai nesunkų klausimą.

– Visi man sakė, kad nugalėsiu ir aš pats taip galvojau, – prisimena Mindaugas. – Naktį ilgai negalėjau užmigti, galvoje vis sukosi datos, skaičiai, įvykiai ir ...persistengiau. Klausimas teko tikrai nesudėtingas ir žinomas, bet susipainiojau.

– Kada, Mindaugai, pradėjai domėtis Lietuvos istorija?

– Tėvas nupirko Šapokos „Lietuvos istoriją“ kai aš dar nė skaityti nemokėjau, bet ten buvo priedėliai – vėliavos, žemėlapiai, schemas, tai tuos priedėlius aš ir žiūrėjau. Namuose kabo didžiųjų kunigaikščių portretai, tėvas vesdavosi į Anykščių šaulių kuopos įvairius renginius, žodžiu, viskas klostėsi tarsi ir savaime. Sąmoningai pradėjau domėtis turbūt nuo devintos klasės, skatino ir konkursas „Ką žinai apie Lietuvos kariuomenę“, kuriame dalyvavau keturis kartus.

Baigęs Anykščių Antano Baranausko vidurinę, Mindaugas nedvejojo – istorija ir Vilniaus pedagoginis universitetas. Kodėl pasirinko ne Vilniaus universitetą, o pedagoginį, taip pat aišku – tėvai mokytojai ir jis norėjo tapti ne šiaip istoriku, bet istori-

Graži Nefų šeimyna

Mindaugo pokalbis su vyriausybės pirmininku Andriumi Kubiliumi

jos mokytoju. Atvykęs į sostinę, į Vilniaus šaulių rinktinę neperejo, pasiliko Anykščių kuopoje, greitai pradėjo vadovauti Utenos apskrities jauniems šauliams ir tuometinis LŠS vadas plk. lt. Juozas Širvinskas pasiūlė tapti visos šalies jaunųjų šaulių vadu.

– Darbas sekėsi neblogai, – sako Mindaugas, – tačiau pulkininkui Plieskiui pasakiau, kad vadovausiu jauniems šauliams tik kol baigsiu universitetą, baigiu ir iškart einu mokytojauti. Nes kuriems galams tada siekti pedagogo diplomo? Taip ir sutarėme.

Studijuodamas, kartu su Jono Žemaičio karo akademijos kariūnu Tomu Šyvoku ir kitais bendraminčiais, atkūrė studentų šaulių korporaciją „Saja“. Žinome, koki svarbų vaidmenį stiprinant patriotizmą, puoselėjant lietuvišką dvasią nepriklausomoje Lietuvoje vaidino studentų korporacijos – neolituantai, medikų „Fraternitas Lithuanica“ (kurią dar 1908 m. Peterburge slapta įkūrė karo medicinos akademijos studentas, būsimasis Lietuvos generolas Vladas Nagevičius) ir kitos, gaila, kad šiandien apie jas nesigirdi. Bet kodėl „Saja“ ir kiek ji turi narių?

Mindaugas Nefas:

– „Saja“ įkūrė Vytauto Didžiojo universiteto studentai

1934 metais. Jiems nelabai patiko svetimas žodis „korporacija“ ir patys sugalvojo ar koks kalbininkas patarė jį pakeisti į „sają“, tai kas sieja, vienija. Šito žodžio Dabartinės lietuvių kalbos žodyne nėra, o gaila. Turime daugiau kaip 60 narių Vilniuje ir Kaune, yra kandidatų. Pakanka, mes nesivaikome skaičių, svarbu idėja. Šyvokas jau baigė Karo akademiją, leitenantas, tarnauja Alytuje. Nusivyliau Karo akademijos kariūnais, jų abejingumu – bus įsakymas, tai jie kažką darys, nebus – ir taip gerai. Mūsų korporacijai abejingieji netinka. Studentas, o kariūnas juo labiau, turi būti sąmoningas Lietuvos patriotas, patriotizmas yra profesionalumo požymis, ir labai svarbus. Pirmiausia savo tautai reikia stengtis kažką duoti, dabar gi dažniau girdime tik reikalavimus. Mums šita žemė vienintelė, emigracija – jau ne Lietuva, ir ne Europos Sąjungos pinigai, o tik lietuvių darbštumas ir sumanumas sukurs Tėvynės gerovę. Kitokių atvejų istorijoje nėra.

Antri metai Mindaugas dirba Vilniaus Radvilų gimnazijoje istorijos ir pilietiško pagrindų mokytoju. Klasėje šalia Vyčio pakabino ir Trispalvę. Net ne visi mokytojai suprato. O kam to rei-

kia, kas leido?.. Pilietiško pagrindų pamokos prasideda Tautiška giesme. Ir vėl: „Tu čia nori kaip kokiose kareivinėse...“ Kai kurie mokiniai taip pat nenorėjo giedoti, bet jaunas mokytojas pasakė:

– Kas nenorit – negiedokit. Bet giedant himną jūs privalote atsistoti ir elgtis kaip pridera, stovėti ramiai.

Dabar jau visi gieda.

– Mokiniai yra visuomenės atspindys. Tu mokykloje gali iki pažaliavimo aiškinti, įtikinti, bet jeigu moksleivis namuose girdi tėvų ar senelių visiška kitokius aiškinimus, nieko gero nebus. Pagaliau tik mokyklose patriotizmas ir ugdomas, universitetuose tam didesnio dėmesio neskiriama. Reikia ir naujų darbo formų, mišiomis ir prakalbomis jaunimo nesudominsi.

Mindaugas su bendraminčiais netoli Kurklių įkūrė partizanų stovyklą, vadinas „Trakinių partizanai“, nes šalia Trakinių kaimas ir vieno iš entuziastų – Vilniaus universiteto doktoranto Norberto Černiausko tėviškė.

– Įrengiant stovyklą gavom ir Krašto apsaugos ministerijos paramą. Mūsų planuose – žygiai, sporto varžybos, filmų peržiūros, galvojam ir apie spektaklį. Anykščiai šiais metais paskelbti Lietuvos kultūros sostine ir „Trakinių partizanai“ įtraukti į renginių programą, o mane net paskyrė, – šypsosi Mindaugas, – Anykščių kultūros ambasadoriumi. Vadinas, mūsų pastangos ir darbas ne veltui.

Mindaugas negali užmiršti Lietuvos vardo tūkstantmečio minėjimo. Močiutė, nepriklausomos Lietuvos mokytoja, jau perkopusi 90–metį, stebėjo šventinius renginius televizoriaus ekrane. Kai tik išgirdo Lietuvos himną, Smetonos laikų mokytoja atsistojo ir su ašaromis akyse taip pat užgiedojo, nes tai jos širdyje ir jokios okupacijos nepajėgė išrauti.

Su Anykščių tautinių šokių ansambliu „Gojus“ pabuvota Indijoje, Nepale, Indonezijoje, kur prieš koncertus Mindaugas pirmiausia pasakodavo žiūrovams apie Lietuvą, planuojama kelionė į Pietų Ameriką. Vadinas, nebūtina atostogauti „turkų pakrantėje“?

– Pasistumdyti paplūdimyje nereikia belstis į kažkokį Egiptą ar Turkiją, manęs ten ir netraukia. Gražesnės žemės už Lietuvą vis tiek nerasi, tai kam tuščiai gaišti laiką?

Kai baigė darbą Šaulių sąjungoje, dar buvo likusi visa savaitė iki rugsėjo 1–osios ir Mindaugas labai nustebė: tai ką dabar man veikti visą savaitę? Kaip čia neprisiminsi prof. Jono Kubiliaus nuostatos, kad geriausias poilsis – tai vieno darbo pakeitimas kitu.

Birželio mėnesį Mindaugas taps magistru. Bakalauro darbui jis rinko medžiagą apie Klaipėdos krašto seimelį, magistro – apie Klaipėdos krašto šaulių veiklą.

Rytoj konkurso „Ką žinai apie Lietuvos kariuomenę“ finalas. Šiemet konkurse jau dalyvavo ir du Mindaugo Nefo mokiniai.

Baigė mokslus korporantai tampa korporacijos sendraugiais. Sendraugio Mindaugo Nefo įžadas Troškūnuose

Mindaugo Nefo archyvo nuotraukos

Jie mūsų vis tiek nenugalėjo

Ats. kpt. **Vytautas VOVERIS**

„Savanorio“ redaktorius

Neseniai pasirodžiusi dr. Arvydo Anušausko knyga „Teroras 1940-1958 m.“, kurią išleido leidykla „Versus aureus“, yra geriausias ir išsamiausias darbas apie lietuvių tautos naikinimą TSRS okupacijos metais, paremtas naujausiais tyrinėjimais ir dokumentais, tačiau autorius pripažįsta, kad ši tema labai plati ir sudėtinga, daugelis dokumentų sunaikinti arba tebeglūdi Rusijos slaptuosiuose archyvuose ir tyrinėtojams šiuo metu yra neprieinami. Istorikai faktą pripažįsta tik tada, jeigu jį patvirtina šaltiniai (fondas, aprašas, byla), deja, okupantų ir kolaborantų dokumentai, tardymų protokolai, liudininkų parodymai ypatingo pasitikėjimo nekelia, dažnai būna suklastoti. Ir tai nėra tik bolševikų išradimas. Prof. M. Biržiška rašė apie vieno rusų vado raportą, kaip jo daliniai narsiai persekioja 1863 m. sukilėlius, nors nuolat susiduria ne tik gyventojų priešišku, bet ir su gamtinėmis kliūtėmis, antai teko forsuoti upę. Ta upė – tai upeliūkštis prie Šiaulių, vasarą labai nusenkančias ir tampantis kelių sprindžių pločio.

Panašių pavyzdžių ir dr. A. Anušausko knygoje ne vienas ir ne du. Mane ypač sudomino įvykis, nutikęs mano tėviškėje, Trakų apskrities Onuškių valsčiuje, kai rusų kuopa, mėgindama organizuoti partizanų paiešką, visai netikėtai su tais partizanais ir susidūrė. Mūšis truko apie 15 minučių, 17 smogikų, tarp jų ir kuopos vadas vyr. ltn. Gluchovas, žuvo, kiti pabėgo. Partizanų nuostoliai – 9 žuvusieji. Netrukus Žilinių ir Burbonių miškus apsupo rusų pulkas, tačiau partizanų jau ir pėdos buvo ataususios. Keršydami rusai sudegino Migūčionių kaimą. Pulko vadovybė apie Gluchovo kuopos nesėkmę raportavo taip: „7 val. trukusio mūšio metu nukauta (pagal požymius) apie 50 banditų. [...] atsitraukdami su savimi vežimuose nusivežė ir žuvusiuosius.

Migūčionių gyventojai pasitraukė kartu, mūšio metu kaimas sudegė.“

Lietuvių tautos naikinimas prasidėjo jau pačiomis pirmosiomis 1940 m. okupacijos dienomis, kai jokio pasipriešinimo nė nebuvo. Įvairūs dokumentai rodo, kad buvo planuojama represuoti arba išvežti į Sibirą apie 50 procentų lietuvių tautos, tačiau tų planų įgyvendinimui sutrukdė prasidėjęs karas.

Ne mažiau kaip 456 tūkst. žmonių (kas trečias suaugęs lietuvis arba kas antras vyras, kas aštunta moteris ir kas penkioliktas vaikas) tapo okupantų vykdyto genocido ir teroro aukomis, patyrė vienokią ar kitokią prievartą. Net 332 tūkst. žmonių buvo įkalinami, išvežta į tremtį ir konclagerius, dar 26,5 nužudyta Lietuvoje. Kartu su vokiečių okupacijos ir karo aukomis (245 tūkst. žmonių) Lietuva neteko daugiau kaip vieno milijono gyventojų.

Po Stalino mirties tremtinių leisti namo neskubėta, pirmiausia buvo paleistos rusų, ukrainiečių tautybių moterys, lietuvės – tik jeigu jos tremtyje ištekėjo už rusų (tokių atvejų pasitaikydavo). Apie 50 tūkst. lietuvių taip ir nesiryžo grįžti į tėvynę, pasiliko gyventi Rusijoje (baimindamiesi, kad Lietuvoje bus persekiojami arba sukūrę mišrias šeimas). Tai didelis nuostolis mūsų tautai.

Lietuvos komunistinis režimas darė viską, kad tik tremtiniai negalėtų sugrįžti į tėvynę, todėl nemažai jų buvo priversti apsigyventi Latvijoje arba Karaliaučiaus krašte. A. Sniečkus maldavo Maskvos neleisti grįžti „kontrevoliucionieriams“, 1957 m. J. Paleckis pasirašė įsaką, kuriuo draudžiama grįžti į Lietuvą, o vidaus reikalų „ministras“ A. Gailevičius pasiūlė šį įsaką taikyti atgaline data ir organizuoti naują jau sugrįžusių žmonių trėmimą.

Dr. Arvydas Anušauskas

Jie bijojo, nes žinojo, kad jeigu ne svetima kariuomenė, jų režimas Lietuvoje neišilaikytų nė savaitės. Antai LKP Raseinių apskrities pirmasis sekretorius Antanas Zaicas, nepriklausomoje Lietuvoje vertėsis batsiuviu amatu, prašė Sniečkų atsiųsti į Raseinius Raudonosios armijos arba NKVD dalinius, nes antraip „mus visus sutriuškins.“ Stribų nė komunistai nelaiškė rimtesne jėga.

Kokios būtų pastabos knygą perskaičius?

Rusiškas karinis terminas „otriad“ į lietuvių kalbą verstinamas „rinkinė“, ne „būrys“. Būrys ir yra tik būrys, trys dešimtys kareivių, o rinktinėje („otriade“) būrių daug.

NKVD Šiaulių apskrities skyriaus viršininkui lietuviška pavardė nebuvo tik priedanga, tai tikra pavardė. Grigas Satkauskas, buvęs Lietuvos kariuomenės 2-ojo inžinerijos bataliono kareivis, pasirinkęs išdaviko kelią, po karo daugelį metų vadovavęs Kauno milicijos mokyklai, pulkininkas.

Knygoje rašoma, kad 1942 m. 16-oje lietuvių divizijoje iki 1500 karių (lietuvių ir žydų) buvo išsiųsta į drausmės dalinius. Remiamasi K. Ėringio publicistiniais straips-

neliais, parašytais emigracijoje. Tikrovėje kareiviai patekdavo į drausmės batalionus tik divizijos tribunolo sprendimu. 1942 m. divizijos tribunolas nuteisė 222 kareivius ir kelis karininkus. Tik Rusijos rusai nuteisti už kriminalinius nusikaltimus ir dezertyravimą pateko į drausmės batalionus, tuo tarpu kariai iš Lietuvos (lietuviai, šiek tiek žydų ir rusų) atsidūrė lageriuose arba buvo sušaudyti. Apie tūkstantį divizijos kareivių (tikslus skaičius dar nežinomas) represavo be jokio teismo, pagal politrukų sudarytus sąrašus, kuriuos turėjo pasirašyti pulkų komisarai. Vienintelis komisaras V. Dilmanas (ukrainietis) muistėsi ir nenorėjo pasirašyti, esą ne jis sudarinėjęs tuos sąrašus, tačiau po pokalbio su J. Macijausku ir M. Šumausku pasirašė. Visi šitie kareiviai buvo išvežti katargos darbams į anglių kasyklas. Kas į tuos sąrašus patekdavo? Štai pora pavyzdžių. Srž. Benediktas Vižinis iš Gudijos lietuviško Malkavos kaimo, medicinos instituto studentas. Jo tėvas represuotas, tai Benediktas, patekęs į vokiečių nelaisvę, gali papasakoti apie represijas Tarybų Sąjungoje. Atskirosios autokuopos

vairuotojas Danielius Daraškevičius visą laiką tyli, todėl neaišku, ką galvoja, įtartinas. Kuopos politrukas V. Dmuchovskis (Rusijos lietuvis) įskundė ne tik Daraškevičių, dar kelis kareivius, bet ir kuopos vadą ltn. P. Jučį bei jo pavaduotoją ltn. E. Žukauską, Lietuvos kariuomenės karininkus, esą jie negerbia didžiosios rusų tautos. Mat kalbėdavosi lietuviškai, o į politruko priekaištus, kad jis nesupranta, atrėžėdavo: „Jeigu nesupranti, tai mokykis, vis tiek neturi ką veikti!“. Jučį pažemino pareigose, Žukauską divizijos tribunolas nuteisė 10 metų, o kuopos vadu tapo Dmuchovskis.

Represijos tęsėsi iki pat divizijos išformavimo 1956 m., ypač jos buvo masiškos ir baisios karo pabaigoje, Kurše, kur vyko ir parodomieji sušaudymai prieš rikiuotę. Turiu užrašęs buvusių kareivių, mačiusių savo akimis sušaudymus Kurše (16 divizija, egzekucijai vadovavo J. Macijauskas) ir Pabradoje (50 divizija, pplk. J. Listopadskuii atsisakius vykdyti budelio pareigas, egzekucijai vadovavo plk. V. Motieka), pasakojimus, tačiau tai ne šio rašinio tema. Šaudė divizijų „Smeršo“ būriai, kontrolinius šūvius atlikdavo karo gydytojai.

Dr. A. Anušausko knygą reikia perskaityti, nes čia aprašyta tiek mūsų tautai skaudžių ir tragiškų įvykių, kad nedideliame straipsnyje neįmanoma visko net suminėti. To nė nesiekiau.

Lietuvių tauta buvo atsidūrusi prie visiško sunaikinimo ribos, sutrukdė tik Antrasis pasaulinis karas ir vėliau Stalino mirtis. Už terora, lietuvių tautos naikinimą atsakomybė tenka ne tik okupantams, bet ir jų pakalikams – vietiniams komunistams, komjaunuoliams bei stribams.

Lietuvių tauta buvo atsidūrusi prie visiško sunaikinimo ribos, sutrukdė tik Antrasis pasaulinis karas ir vėliau Stalino mirtis. Už terora, lietuvių tautos naikinimą atsakomybė tenka ne tik okupantams, bet ir jų pakalikams – vietiniams komunistams, komjaunuoliams bei stribams.

Naujos geros tradicijos

Rimantas Aleksa, Roma Eidukevičiūtė, Algimas Samuolis

Vyr. srž. **Romas EIDUKEVIČIUS**

Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių sąjungos Marijampolės Vinco Kudirkos skyrius

Kovo 18 d. vyko Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių sąjungos (LKKSS) Marijampolės Vinco Kudirkos skyriaus narių visuotinis susirinkimas. Savanoriai kūrėjai susirinko savo patalpose Vytenio bendrosios paramos logistikos batalione. Skyriaus pirmininkas ats. mjr. Algimas

Samuolis supažindino su naujais skyriaus įstatais, registruotais vasario 27 d., pagal naują Lietuvos asociacijų įstatymą perrinkta skyriaus valdyba.

Pristatyta skyriaus 2011 metų veiklos ataskaita. Svarstyta ir tvirtinta 2012 metų veiklos planas.

Kaip ir visos LKKSS, mūsų skyriaus tikslai ir uždaviniai yra tokie:

– saugoti ir ginti Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę;

– ugdyti tautinę savimone, visuotinę pagarbą Lietuvos kariuomenei, saugoti jos istorinę atmintį;

– rūpintis skyriaus narių ir jų šeimų socialinėmis garantijomis bei ginti jų teises;

– rūpintis žuvusių karių, savanorių, partizanų ir kitų Lietuvos laisvės kovotojų atminimo įamžinimu;

– remti ir stiprinti Lietuvos kariuomenę, propaguoti Lietuvos kariuomenę visuomenėje;

– vykdyti edukacinę veiklą suaugusiems ir vaikams;

– organizuoti įvairius renginius, paskaitas, konferencijas ir dalyvauti projektuose, renginiuose, susijusiuose su LKKSS skyriaus veiklos tikslais;

– skleisti informaciją apie savo veiklą, propaguoti LKKSS skyriaus tikslus ir uždavinius;

– teikti siūlymus rengti ir tobulinti valstybės gynybą ir karo tarnybą bei karių pareigas, bei teises reglamentuojančius įstatymus bei kitus teisės aktus;

– rinkti medžiagą apie Lietuvos kariuomenės praeitį ir dabartį, pasižymėjusius karius, kovojusius už Lietuvos nepriklausomybę;

– palaikyti ryšius su tikrosios karo tarnybos, atsargos ir dimisijos kariais, visuomeninėmis organizacijomis, remiančiomis Lietuvos kariuomenę;

– gauti lėšų ar kitokio turto iš kitų visuomeninių organizacijų, fondų, labdaros ar paramos organizacijų, taip pat iš kitų fizinių ir juridinių asmenų;

– gauti lėšų iš valdžios ir valdymo institucijų, savivaldybių konkretioms programoms vykdyti, teikti projektus ir pasiūlymus viet-

nių ir valstybinių instancijų skelbiamiems projektams;

– siūlyti skyriaus narius valstybiniam ir krašto apsaugos sistemos apdovanojimams;

– steigti skyriaus apdovanojimus ir pasižymėjimo ženklus. Vykdyti kitą veiklą, atitinkančią skyriaus tikslus ir uždavinius.

Po susirinkimo dalis skyriaus narių nuvyko į „Algos“ bendrovės saugos tarnybos šaudyklą atnaujinti šaudymo įgūdžių ir išbandyti akies taiklumą bei rankos tvirtumą.

Šaudymo instruktorius Darius Anelauskas supažindino su saugaus elgesio pagrindinėmis taisyklėmis, įstatymais, norminiais aktais. Padedemonstravo turimus ginklus, pakomentavo jų savybes. Po instruktažo LKKSS nariai kartu su Marijampolės šaulių rinktinės jaunaisiais šauliais dalyvavo šaudymo varžybose, skirtose Kovo 11-ajai paminėti. Šaudėme įvairių tipų šratasvaidžiais ir statinius ir judančius taikinius. Rezultatai susumuoti kompiuterio pagalba. Pirmąją vietą iškovojo LKKSS atstovas Rimantas Aleksa, antrąją – jaunoji šaulė Roma Eidukevičiūtė, trečiąją – ats. mjr. Algimas Samuolis.

Vieno eilėraščio istorija

Dim. kpt. **Vytautas SINKEVIČIUS**
Kaunas

2007-ais metais suėjo 70 metų nuo Nepriklausomybės kovų (1918 – 1920 m.) vado generolo Silvestro Žukausko mirties 1937 metų lapkričio 26 dieną. Ryžausi surasti jo kapo vietą, nes seniai nedavė ramybės mintis, kad mūsų tautos didvyrio kapas dabar mindomas vadinamajame Ramybės parke Kaune, Vytauto prospekte. Iki 1959 m. tai buvo centrinės miesto kapinės. Čia, evangelikų reformatorių sektoriuje, buvo palaidotas generolas. Kapinės komunistai 1956 – 1959 metais išdraskė, išsigandę Vasario 16-osios proga vykstančių patriotinio jaunimo susibūrimų, nukreiptų prieš okupacinį režimą Lietuvoje.

Buvau girdėjęs, kad jau po 1990 metų buvo mėginta gen. S. Žukausko kapo ieškoti. Tačiau tai buvo labai daug laiko reikalaujantis darbas. Etatiniai istorikai tiek laiko neturėjo, todėl paieškos nutrūko. Užsispyrusiam pensininkui tam tikslui laiko teko rasti, nes kiekvienai praleisti metai buvo pražūtingi paieškoms. Liudininkų, kurie dar ką nors prisiminė, per tiek metų beveik neliko. Todėl pradėjau nuo dar likusiųjų paieškos ir tų metų spaudos. Laiskraščiai „Lietuvos aidas“, žurnalai „Karys“, „Trimitas“ ir kt. daug rašė apie laidotuves. Jos vyko labai iškilmingai, tačiau buvo išspausdinta tik viena kapo nuotrauka. Ir iš jos apie palaidojimo vietą mažai ką galima sužinoti, nes ji labai neinformatyvi.

Pagal liudininkų pasakojimus, kapinės buvo iškeliamos tokiu būdu. Maskva visą laiką „mynė

Gen. Silvestras Žukauskas

ant kulnų“, kad darbai būtų greičiau baigti. Todėl artimesiems buvo leista labai skubotai išsikelti mirusiųjų palaikus į kitas kapines. Pagal išlikusias perkėlimų knygas, iš 150 000 buvo iškelta apie 4000 kapų (skaičiai apytiksliai). Po to, kapinių viduryje, su buldozeriu buvo išrausta didelė duobė, į kurią su tuo pačiu buldozeriu sustumti antkapiai, paminklai ir kapai. Duobių užlyginimui privežta šlako iš greta buvusios šildymo radiatorių gamyklos „Neris“. Šlakas gausiai „prisotintas“ špižiaus ir kitokio metalo atliekų.

Kaip pasakojo darbams vadovavęs to meto atsakingas Kauno valdžios pareigūnas (pokalbiai su liudytojais, jiems sutikus, įrašyti į magnetofono juostą), daugiau-

sia kapų iškelta iš katalikų sektoriaus. Kapinės buvo Lietuvos panteonas. Čia buvo palaidoti žymiausi Nepriklausomybės kovų ir to meto žmonės. Komunistams jie visi buvo „liaudies priešai“. Tokius kapus išsikeliantys artimieji buvo nuolat sekami „budrios akies“. Be to, greta esančioje ramioje Totorių gatvelėje, užgrobtame gražiame ir turtingame prieškarinio valdininko name, gyveno Rainių budelis Raslanas, tuo metu vadovavęs Kauno kagėbistams.

Paiešką sunkino ir ta aplinkybė, kad gen. S. Žukauskas buvo palaidotas laikinai: po metų turėjo būti baigta statyti evangelikų bažnyčia Ožėškienės gatvėje. Į specialiai čia įruošą kriptą turėjo būti perkelti

palaikai. Kai kas sako, kad tai turėjo įvykti Prisikėlimo bažnyčioje Žaliakalnyje, kur galvota įruošti žymių Lietuvos žmonių panteoną. Tačiau abi bažnyčios liko neužbaigtos. Tam sutrukdė rusų okupacija 1940 metais. Naujieji „šeimininkai“ evangelikų bažnyčioje įruošė milicijos sporto salę, o Prisikėlimo bažnyčioje įsteigė radijo gamyklą.

Kaip minėjau, nuo pat paieškų pradžios, labai daug laiko tenka skirti liudininkų, to meto dokumentų, žemėlapių, kapinių knygų, planų, nuotraukų paieškai. Gaunant vis naujų žinių, paieškos jau neatrodė tokios beviltiškos. Dėmesį atkreipė ir Kauno miesto savivaldybės pareigūnai, kurie tam pritarė. Pavyko rasti du bendraminčius su kuriais dabar ir dirbame. Jau sukaupta labai daug ir naudingos informacijos, kurią patikrinti geranoriškai mums padeda Juozo Vitkaus-Kazimieraičio inžinerijos bataliono kariai.

Noriu pabrėžti, kad mes, lietuviai, būdami svetimų karų, suiručių ir sąmoningo naikavimo skersvėjuose, vis nepasimokome iš savo istorijos. Tarp daugybės atsakingų ir kompetentingų ponų, niekada neatsiranda tokių, kurie tinkamai paženklintų ir, reikalui esant, paslėptų svarbius mūsų Tėvynei dokumentus. Todėl ir nerandame kunigaikščių kapų, daugelio mūsų laikų didvyrių kapų ir nežinome svarbių dokumentų likimo. Nežinomas nei Vytauto Didžiojo kapas, nerandamas net 1918 m. Vasario 16-osios aktas. Nėra sutvarkytas „mechanizmas“, kas kritiniu momentu turėtų šiais reikalais pasirūpinti (aišku, gerokai iš anksto). Aplankiau visų buvusių ir su paieška susijusių okupacinio laikotarpio įstaigų ir įmonių archyvus. Deja, Nepriklausomybės metais, žlungant šioms įstai-

goms ir jų dokumentai buvo sunaikinti. Jų vietoje susikūrusių įstaigų vadovai, „karpo ausimis“, jau nieko neturi ir negali pasakyti. „Tauta be praeities – tauta be ateities!“

Manau, kad apie paieškas, o gal ir rezultatus dar galėsime papasakoti.

Dirbame visuomeniniais pagrindais. Jausdamas pareigą atsidėkoti inžinerijos bataliono kariams už nuoširdžią pagalbą, galėjau „sukurpti“ tik tokias eiles. Su Lietuvos šaulių sąjungos Kauno rinktinės šauliais, pritaikėm melodiją ir kaip žygio dainą 2010 metų lapkričio 23-ąją pristatėm bataliono kariams. Kariai paplėjo. Gal kada nors ir prisimins.

Kariui išminuotojui

*Karštų smėlynų šalyje,
Ar balto speigo žemė,
Sunkių išbandymų kely,
Sutiksi mūsų kari.*

*Ilgies gimtinės tu žalios,
Savo draugų, tėvelių,
Gaivios Tėvynės vėsumos
Ir mylimos mergelės.*

*Bet ir žalieji mūs laukai,
Kai grįši pasiilgęs –
Kariui minuotojui tikrai,
Neleis ilgai ilsėtis.*

*Arena mūsų paversta,
Liepsnojo mūsų žemė,
Senai pasibaigė kova,
Laukuos sprogimai tęsiasi.*

*Pažadins vyturio daina,
Pasveikins pėmpė „Gyvi!“
Tarnauji tu – tai pareiga,
Nes prisieki Tėvynei.*

Trys kaimyniniai štabai paminėjo Velykas

Kpt. **Rytis ALIŠAUSKAS**

Mokymo ir doktrinų valdybos viešųjų ryšių karininkas

Balandžio 10 dieną trijų kaimynystėje įsikūrusių Lietuvos ka-

riuomenės štabų – Sausumos pajėgų vadovybės (SPV), Mokymo ir doktrinų valdybos (MDV) ir Krašto apsaugos savanorių pajėgų (KASP) – kariai ir darbuotojai paminėjo Kristaus prisikėlimo šventę – Velykas.

Velykos – viena didžiausių ir svarbiausių krikščionių švenčių, kai minime Kristaus prisikėlimą iš mirusiųjų. Velykos taip pat yra gamtos atbudimo, pavasario džiaugsmo ir linksmybių šventė.

Margutis – Velykų simbolis, todėl ir šventės metu buvo renkamas kariškiausias, meniškiausias ir pavasariškiausias margutis, apdovanoti šių margučių autoriai.

Eil. **Viliaus Džiavečkos** nuotrauka

Kariuomenės čempionai

Lietuvos kariuomenės sporto klubo viršininkas ats. plk. ltn. **Valentinas Mizgaitis** apdovanoja rezultatviausią turnyro futbolininką ats. ltn. **Sergejų Gaidučį**.

Srž. **Nerijaus Vito** nuotrauka

Št. srž. **Audrius VAREIKIS**

Didžiosios Kovos rinktinė

Balandžio 4-6 d. Rukloje vyko Lietuvos kariuomenės salės futbolo finalinės varžybos. Finale Didžiosios Kovos rinktinės kariai 7:2 įveikė Algirdo mechanizuotojo pėstininkų bataliono komandą. Naudingiausių turnyro žaidėju išrinktas mūsų rinktinės karys savanoris eil. **Vladimiras Zadneprovskis**.

Net 26 įvarčius šiame turnyre pelnė civilių ir karių bendradarbiavimo kuopos karys savanoris ats. ltn. **Sergejus Gaidučis**.

Jau antrus metus iš eilės rinktinės

komanda, treniruojama kpt. **Sauliaus Radlinsko**, tampa Lietuvos kariuomenės salės futbolo čempionais. Šiais metais rinktinės komandos sudėtyje buvo mažiau karių savanorių ir teko daugiau remtis PKT kariais.

– Papildę savo komandą PKT kariais, dabar esame stiprūs kaip niekada. Bet atsipalaiduoti ankstoka – rugpjūčio mėnesį vyksiančiame **Artūro Sakalausko** futbolo turnyre reiks susigrąžinti prizą ir patekti tarp stipriausiųjų IV Lietuvos kariuomenės ir policijos sporto žaidynėse bei atstovauti Lietuvos kariuomenę Baltijos šalių karių žaidynėse, – sakė kpt. **S.Radlinskas**.

Savanoriai mokysis Mokomajame pulke

Laimis BRATIKAS

KASP štabas

Nuo liepos mėnesio kandidatai į Krašto apsaugos savanorių pajėgų bazinių karinių dalykų mokysis Jonušo Radvilos mokomajame pulke, o jau tarnaujantys kariai savanoriai profesinių žinių sieks ir tobulins Sausumos pajėgų Juozo Lukšos mokymo centre.

Pirmąjį šių metų pusmetį karių savanorių bazinis karių įgūdžių kursas dar vyksta Butigeidžio dragūnų motorizuotame pėstininkų batalione, o vėliau visi KASP naujokai karinį pradžiamokslį praeis Rukloje – J. Radvilos mokomajame pulke.

– Gerai, kad visi Lietuvos kariuomenės naujokai – tiek kariai savanoriai, tiek kariūnai ar bazinių karinių mokymų dalyviai, bazinius karinius įgūdžius įgis vienoje vietoje ir pagal panašią programą – Mokomajame pulke. Tai naudinga tęsiant tarnybą ir dalyvaujant bendrose pratybose ar mokymuose, – sakė KASP vyriausiasis puskarininkis srž. mjr. Darius Mašulis.

Bazinio kario savanorio įgūdžio kurso trukmė nesikeičia – šis kursas truks 3 savaites.

Baigę bazinį kario savanorio įgūdžio kursą kariai savanoriai prisiekia Lietuvos valstybei ir tę-

sia tarnybą savo rinktinėse pagal gyvenamąją vietą.

Jau tarnaujantys kariai savanoriai bus siunčiami į specialybės kursus ir tobulins žinias J. Lukšos MC. Šiuo metu dar keletas kursų tarnaujantiems KASP vyksta dragūnų batalione, tačiau palaipsniui kursai perkeliama į J. Lukšos MC. Nuo liepos mėnesio daugelis kursų kariams savanoriams vyks jau Rukloje.

KASP kariai gali mokytis prieštankininkų, minosvaidininkų, kulkosvaidininkų, žvalgų kursuose. Taip pat, vyksta pratybų planavimo, instruktoriaus ir vadybos kursai. Yra siekiama, kad kariai savanoriai, kurie užima arba užims jaunesniųjų vadų pareigas ir nėra įgiję reikiamo parengimo dragūnų batalione, toliau būtų siunčiami į atitinkamo lygmens kursus, pritaikytus kariams savanoriams Lietuvos kariuomenės mokykloje.

– Sparčiai keičiasi ginkluotė, taktika, o norintiems gauti aukštesnį laipsnį, užimti tam tikras pareigas ar dalyvauti atrankose į tarptautines misijas, rekomenduotina dalyvauti įvairiuose kursuose ir kaupti patirtį. Visa tai pravers kasdienėse pratybose savaitgaliais ar vykdant kitas užduotis, – sakė srž. mjr. D. Mašulis.

Pasak vyriausiojo puskarininkio, karių savanorių motyvacija labai aukšta ir išradingumui netrūksta idėjų, o įgytas civilis išsilavinimas ar profesinė patirtis praverčia dalyvaujant kariniuose kursuose.

Svarbiausia saugumas, visa kita – inčala

Štabo seržanto Virginijaus Joniko Afganistano įspūdžiai

Viskas įmanoma, sakoma neįmanomos kelionės laiku. Kelios valandos skrydžio su tarpiniais nusileidimais Manase amerikiečių bazėje bei Kabule ir štai aš čia, Čagčarane, Goro provincijoje, kur islamo kalendorius skaičiuoja 1390 metus. Pirmasis įspūdis ne koks – iš molio drėbtos trobelės, dominuoja ruda spalva ir kalnai atrodo tokie vienodi ir monotoniški. PAG stovykloje nuotaika pasitaiso. Gyvenimo sąlygos puikios, dvivečiai gyvenami kambariukai konteineriuose, sporto salė su treniruokliais, televizija, internetas, valgykloje skanus ir sotus maistas. Nusprendžiau – gyventi galima.

Pirmosios užduotys, pirmieji patruliai ir mano nuomonė apie šį kraštą visiškai pasikeičia. Pirmiausia gamta tik iš pirmo žvilgsnio atrodo tokia nuobodi, juo labiau, kai ją vertini žiūrėdamas pro lėktuvo langą. Visai kitoks vaizdas atsiveria išvažiuavus į patrulį. Saulė žaidžia spalvomis. Žalumos čia beveik nematyti, bet už tai kokios kitų spalvų įvairovė! Nuo sodriai pilkos skaldos, susidariusios po kalnų erozijos iki ryškiai geltonų apkerpėjusių akmeningų keturų arba tamsiai raudono molingo kalno šlaito. Tai vienur, tai kitur matosi besiganančios avių kaimenės. Niekaip nesuprantame, ką jos ten randa esti. Išskyrus neaiškios kilmės stabarus, kuriuos vietiniai naudoja kurui, čia nieko nėra.

Atvažiuavus į kaimą, pirmiausia pasitinka vaikai, jų visas tuntas. Jie bėga įkandin mūsų mašinų, mojuoja rankomis ir šūkaloja „Ball, ball“ (prašo kamuolių). Visa laimė kamuolių mes turime, kurie bus išdalinti mūsų vizitui kaime pasibaigus. Futbolas čia labai populiarus ir vietiniams vaikams tai didžiausia pramoga. Sustojame. Mus pasitinka kaimo vyresnysis. Po trumpo pokalbio pakviečia pas save į namus puodeliui arbatos. Žmonės čia nuoširdūs, atviri ir vaišingi. Kalbamės apie dvi valandas. Išklausome su kokiomis problemomis kaimas susiduria. Patariame kaip ir į kokias vietines valdžios institucijas kreiptis, kad šios problemos būtų išspręstos, paklausinėjame apie saugumo situaciją toje vietovėje. Vizitui pasibaigus, skurdžiausiai gyvenančioms kaimo šeimoms išdaliname dovanas: šiltas antklodes, puodų rinkinius, žiemines vaikiškas striukes. Žmonės, apstoję ratu prašo užsukti dažniau. Nežadame. Žadėti čia negalima. Mes tik sakome dari kalba „inčala“ – viskas Dievo valioje.

Temsta. Laikas grįžti į stovyklą. Tai vienur, tai kitur molinėse trobelėse įsižiebia šviesos. Beveik kiekvienas namas čia turi saulės

Št. srž. Virginijus Jonikas

Vyr. ltn. Tomo Pakalniškio nuotrauka

baterijas. Žinant jog Gore 320 dienų per metus būna saulėta, tai turbūt pats efektyviausias energijos šaltinis net ir sunkiai pasiekiamose vietovėse. Pamažu tolstame nuo kaimo. Šviesos lopinėliai pavirsta taškeliiais ir tarsi mirksintys jonvabaliai mus lydi kol neužskame už kalvos šlaito.

Čagčaraną pasiekiamė jau visiškai sutemus. Apšviestos ir išasfaltuotos pagrindinės gatvės, vietinių dirbtuvėlių ir parduotuvėlių gausa parodo tuos pasikeitimus, kurie įvyko per kelierius paskutinius metus. Žmonės čia jaučiasi saugūs. PAG bei jos partnerių iš JAV, Japonijos ir kitų šalių vykdomi projektai keičia vietinių gyvenimą ir suteikia viltį ateičiai. „Anksčiau mes gyvenome kaime ir didžiudavomės, kad kuris nors iš mūsų vaikų turi darbą, dabar mes didžiujamės gyvendami mieste ir kad mūsų vaikai lanko mokyklas“ – sako kalbinami vietiniai gyventojai – ir priduria: „Jie bus daktarai, teisininkai arba inžinieriai“.

Įvažiuavus į stovyklą pradeda snigti. Vietiniai išorinio stovyklos perimetro apsauginiai džiaugiasi, kuo daugiau sniego, tuo derlius sekančiais metais bus geresnis. Tačiau žiema – tai ir maisto trūkumas, ligos ir vaikų mirtingumas atokesniuose kaimuose.

Grįžę mes vėl planuojame patrulius, kur labiausiai reikalinga pagalba, kad nors kiek palengvintume vietinių gyvenimą žiemos periodu.

Čia pabandžiau aprašyti vienos dienos patrulį ir vieną iš užduočių, kurią mes vykdome. Kovo 21 dieną Afganistanas sutiko naujuosius 1391 metus. Ko tikisi Goro provincijos žmonės iš ateinančių metų, kokie jų lūkesčiai – tradiciškai užduodamas patrulių metu klausimas. Atsakymas vienas – svarbiausia saugumas, PAG mums suteikė viltį ateičiai, visa kita – inčala.

Parengė vyr. ltn. **Tomas Pakalniškis**

Atranka į studentų karinius mokymus

Nuo kovo 16 d. skelbiama atranka į atnaujinamus jaunesniųjų karininkų vadų mokymus aukštųjų mokyklų studentams. Atrankoje kviečiami dalyvauti šiuo metu pirmame kurse studijuojantys jaunuoliai. Iš viso į šiuos savanoriškus mokymus šiemet planuojama pakviesti iki 150 studentų. Mokymai bus rengiami nuo šių metų rudens Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje.

„Sprendimas atnaujinti karinius mokymus studentams priimtas siekiant stiprinti šalies gynybinius pajėgumus – kariuomenės rezervą. Krašto apsaugos ministerija jau kelinti metai nuosekliai sprendžia kariuomenės rezervą papildymo ir rengimo problemą, susidariusią 2008 m. sustabdžius šaukimą į privalomąją pradinę karo tarnybą. Tokie mokymai taip pat leis kariuomenei atsirinkti ir savo gretas, kai išskyla poreikis, papildyti reikalingais tam tikrų sričių specialistais“, – sakė krašto apsaugos ministrė Rasa Juknevičienė.

Jaunesniųjų karininkų vadų mokymų trukmė – daugiau nei 160 dienų, tačiau mokymų tvarkaraštį derinant prie studentų pagrindinių studijų, jie bus organizuojami dalimis ir truks trejus metus (nuo antro iki ketvirtos studijų kurso). Mokymai bus rengiami savaitgaliais, vasaros atostogų metu vyks dviejų savaitių

Raimundo Šuikos nuotrauka

trukmės lauko pratybos kariuomenės poligonuose.

Baigę šiuos mokymus jaunuoliai įgis dar vieną – karininko – profesiją, pėstininkų būrio vado kvalifikaciją, jiems bus suteiktas atsargos leitenanto laipsnis ir jie bus atlikę privalomąją pradinę karo tarnybą. „Mokymų dalyviai taip pat įgis įvairių naudingų žinių ir įgūdžių – išmoks suteikti pirmąją pagalbą, mokysis karo inžinerijos, topografijos, taktikos, karinio vadovavimo, karo meno istorijos, dirbti radijo stotimis, įgis kitų karybos disciplinų, taip pat pedagoginių, psichologijos žinių“, – pabrėžė Lietuvos kariuomenės Mokymo ir doktrinų valdybos štabo viršininkas plk. ltn. Aleksandras Kucharevas.

Vadų kursai studentams Lietuvos kariuomenėje buvo pradėti or-

ganizuoti 1998 m. Nuo 2006 m. mokymus šalies mastu nustota rengti, išskyrus Klaipėdą, kur Karinių jūrų pajėgų mokymo centras organizuoja karinių jūrų pajėgų jaunesniųjų karininkų vadų mokymus Klaipėdos universiteto Jūreivystės instituto ir Lietuvos aukštosios jūreivystės mokyklos studentams. Į šiuos mokymus kasmet yra pakviečiama 20 dalyvių.

Iš viso mokymuose, skirtuose aukštųjų mokyklų studentams, jau yra parengta maždaug 600 atsargos leitenantų.

Prieš šiemet atnaujinant mokymus buvo apklausti kelių Lietuvos aukštųjų mokyklų studentai, pusė apklaustųjų atsakė, kad tokie kariniai mokymai juos domintų ir juose dalyvautų.

Atrankos pabaiga – gegužės 11 d.

KAM inf.

Savanoris, SL 1469. Steigėja Savanoriškoji krašto apsaugos tarnyba. leidžia Krašto apsaugos savanorių pajėgos. Laikraštis išeina vieną kartą per mėnesį.

Eina nuo 1991 02 09

Redakcijos adresas: LT-05110 Viršuliškių 36, Vilnius
El. paštas: Vytautas.Voveris@mil.lt, Vilius.Dziavecka@mil.lt
Spausdino „Respublikos“ spaustuvė, M.Sleževičiaus g. 7, Vilnius.
Ofsetinė spauda, 2 sp. lankai. Tiražas 2000 egz.
Indeksas 0099

Redaktorius ats. kpt. Vytautas Voveris
Korespondentas eil. Vilius Dziavečka
Dizainerė Jurgita Šeštokaitė